

บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
เลขรับ
วันที่ ๒๒ มิ.ย. ๒๕๖๕
เวลา ๑๔.๐๐ น.

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๐,

โทรสาร ๐-๔๓๒๐-๓๕๐๑ อีเมล : oard3@yahoo.com

ที่ กษ.๐๔๑๔/ ๐๓๐๒๕ วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น (ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจภัยแล้งจังหวัดขอนแก่น)

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่าง ๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์ ดังนั้น สวพ. ๓ จึงขอส่งข้อมูลดังกล่าว มาเพื่อใช้ประโยชน์ในศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

7

(นายจำลอง กกรัมย์)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

☒ เพื่อโปรดทราบ

☐ เพื่อโปรดลงนาม

☒ เพื่อโปรดพิจารณา

☐ อื่นๆ

Orw

(นางสาวสุตาจันทร์ นาใจนง)

เจ้าหน้าที่บริหารงานนโยบายและแผน

สมศักดิ์

(นายทรงศักดิ์ ไหวหาร)

หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ

นายพัฒนา บุตรอิน

(นายพัฒนา บุตรอิน)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 16 -29 มิถุนายน 2564

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตกและฝนตกหนักบางพื้นที่	1. พืชตระกูล (กะหล่ำปลี คะน้า ผักกาดขาวปลี กะหล่ำดอก ผักกาดเขียวปลี)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. หนอนโยน	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นพองตัวๆ หรือกลุ่มเล็กๆ หนึ่งใบในและใต้ใบพืช หนอนมีลักษณะเรียวยาว หัวแหลมท้ายแหลม ส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น 2 แฉก เมื่อถูกตัวจะดิ้นอย่างแรง และสร้างใยพาตัวขึ้นลง ระหว่างพื้นดินกับใบพืชได้ หนอนจะกัดกินผิวใบ ทำให้เกิดเป็นรูพรุนคล้ายรังแห จากนั้นเข้าตัวกัดแต่บริเวณใบพืช โดยมีเยาะบางๆ ปกคลุมติดใบพืช	1. การใช้กับดักชนิดต่างๆ ได้แก่ - กับดักกาเวนียวลีเหลือง เป็นกับดักทรงกระบอก หรือการระบ่อน้ำมันเคี้ยวสีเหลืองทาด้วยกาเวนียวลี ทุก 7-10 วัน ครั้ง สามารถจับผีเสื้อหนอนโยนได้เฉลี่ย 16 ตัวต่อวันต่อกับดัก โดยจับผีเสื้อเพศเมีย : เพศผู้ ได้ 0.79 : 1 และเมื่อติดตั้งกับดักกาเวนียวลีเหลืองจำนวน 80 กับดักต่อไร่ สามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ - กับดักแสงไฟ หลอดสีน้ำเงิน 20 วัตต์ เป็นหลอดเรืองแสงที่เหมาะสมในการใช้จับผีเสื้อหนอนโยนได้มากที่สุด มีราคาถูกกว่าหลอด blacklight-blue 20 วัตต์ และปลอดภัยไม่มีอันตรายจากแสงอัลตราไวโอเล็ต ในการติดตั้งกับดักแสงไฟควรติดตั้งรอบนอกแปลงผัก และควรดำเนินการติดตั้งพร้อมกันในพื้นที่ 2. การใช้โรงเรือนตาข่ายไนลอน หรือการปลูกผักกางมุ้ง โดยการปลูกผักในโรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายไนลอนขนาด 16 mesh

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					(256 ช่วงต่อตารางนิ้ว) สามารถป้องกัน การเข้าทำลายของหนอนใยผักและ หนอนผีเสื้ออื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้แรงงานคนช่วยไถล่อนต้องป้อนอย่าง มิดชิดตลอดเวลาเพื่อป้องกันผีเสื้อเพศเมีย เล็ดลอดเข้าไปวางไข่ 3. การใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ - การใช้เชื้อแบคทีเรีย (บาซิลลัส ทรูริงเยนซิส) ปกติในธรรมชาติจะพบเชื้อแบคทีเรีย ชนิดนี้ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัด หนอนใยผัก แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณเชื้อ แบคทีเรียที่จะทำให้หนอนใยผักตาย ปัจจุบันจึงมีการผลิตเชื้อแบคทีเรียในรูป การค้าออกจำหน่ายที่สำคัญมี 2 สายพันธุ์ คือ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>gizawai</i> และ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> อัตรา 100-200 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ไม่ควรใช้ในแหล่ง ปลูกผักภาคกลาง ในช่วงที่มีการระบาดของ มากพื้จากรณาการใช้อัตราสูง และช่วงเวลา พ่นน้ำขึ้น หรือพ่นสลับสัปดาห์) 4. การใช้วิธีทางเกษตรกรรม สามารถช่วย ลดการระบาดของหนอนใยผักได้ เช่น

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					การไปพรวนดินตากแดด หรือการทำลายซากพืชอาหาร หรือการปลูกพืชหมุนเวียนทั้งนี้เพื่อขัดขวางการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่องของหนอนใยผัก 5. การใช้ระดับเศรษฐกิจและการคุ้มครองอย่าง ในการพิจารณาพันธุ์สารฆ่าแมลงป้องกันกำจัดหนอนใยผัก ควรสำรวจตรวจสอบจำนวนหนอนใยผักก่อนตัดสินใจ โดยทำการสำรวจแบบเชิงควมเฉลี่ย ซึ่ง เป็นวิธีการที่รวดเร็ว สะดวก และมีความแม่นยำสูง ผลการใช้ตำราสำรวจสามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงได้มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ 6. การใช้สารฆ่าแมลง เนื่องจากหนอนใยผักเป็นแมลงที่สามารถสร้างความเสียหายต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็ว และหลายชนิดการพิจารณาเลือกใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถป้องกันกำจัดหนอนใยผักไม่ให้เข้าทำลายผลผลิตให้เกิดความเสียหายได้ สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนใยผัก ได้แก่ สไปนีโทรม 1.2% SC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอโรฟิโทเนพอร์ 10% SC อัตรา 40-60

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการฟื้นฟูในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. ตัวงมห่มดม	ตัวงมห่มดมกัดกิน หรือชอบเข้าเข้าไปกิน อยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมากก็อาจจะทำให้พืชล้มตายได้ ตัวงมห่มดมชอบกัดผิวด้านล่างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ตัวงมห่มดมชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ตัวงมห่มดมมีอยู่ทุกประเภทจะเห็นจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล	1. วิจัยผสมกรรณ การลดการระบาดของตัวงมห่มดม สามารถทำได้โดยการไถตากดินไว้เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวงมห่มดม และตัวงมห่มดมที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ตัวงมห่มดมไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง 2. การใช้เส้นเดือยฝอย (<i>Styleremera carpoposae</i>) อัตรา 50 เส้นต่อต้นน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น หรือรดลงดินก่อนปลูก หลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วันถึงปลูก 3. การใช้สารฆ่าแมลง เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อต้นน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรไทโอฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อต้นน้ำ 20 ลิตร ยังคงใช้ได้ผลดีใน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					แหล่งปลูกใหม่ ๆ ที่มีการระบายน้ำไม่รุนแรง ส่วนในแหล่งที่ปลูกผักเป็นประจำควรใช้สารฆ่าแมลง เช่น ไทลพ่นไปพ่นรด 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนไทฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีฮาไมพริค 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อชะลอการสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง
	2. มะเขือเทศ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคที่มีสาเหตุจากไวรัส	1. โรคใบเหลืองเหลือง ใบยอดและใบอ่อน หดยับแห้งมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ยอดเป็นพุ่ม ใบที่แตกใหม่มิมีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือเทศไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก 2. โรคใบด่างเขียวเล็ก ใบแสดงอาการต่างสีเขียวเข้มสลับสีเขียวอ่อน ม้วนงอ ต่อมาใบเรียวยาวเล็กกว่าปกติ ถ้าอาการรุนแรงมาก ใบจะเรียวยาวเล็กเหลืองแต่เส้นกลางใบมะเขือเทศจะชะงักการเจริญเติบโต ไม่ติดผลหรือผลมีขนาดเล็ก ถ้าเกิดโรคตั้งแต่ระยะกล้า จะทำให้ต้นแคระแกร็น ไม่ติดผล	1. ใช้มะเขือเทศพันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือเทศที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคไวรัสมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัส และแมลงพาหะ เช่น ศาบแรงสาบกาละเม็ง หนูน้อยวง กระชกกริด ลั่วโพง ไทหง และชู้กาขาว 4. ตรวจแปลงสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นที่เป็นโรคถอนแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการใช้

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อมูลเชิงเทคนิคลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				3. โรคใบด่าง ใบแสดงอาการต่างสีเขียวเข้มสีเขียวอ่อนหรือสีเหลือง บางครั้งใบอ่อนมอดเป็นคลื่นและมีขนาดเล็กกว่าปกติ ใบที่อยู่ส่วนยอดหรือปลายกิ่งอาจบิดเป็นเกลียว มะเขือเทศจะเกิดการเจริญเติบโตทำให้ติดผลน้อย ผลอาจเกิดอาการต่าง ถ้าเกิดโรคในระยะกล้า ต้นจะแคระแกร็น ใบมีขนาดเล็กและลู่รูป 4. โรคใบด่างจุดวงแหวนเนื้อเยื่อตาย ใบปรากฏแผลเนื้อเยื่อตายสีน้ำตาลเข้มหรือดำกระจายทั่วทั้งใบ หรือมีรอยตายสีน้ำตาลเล็กกว่าปกติ และยอดสั้น ใบอ่อนจะแห้งตายจากปลายใบเข้าหาโคนใบ ใบแก่มีสีเหลืองและขนาดเล็กว่าปกติ ลำต้นและก้านใบมีรอยขีดสีน้ำตาลเข้มหรือดำตามแนวยาวของลำต้นและก้านใบ มะเขือเทศจะเกิดการเจริญเติบโต ผลเสียรูปทรง ที่ผิวของผลจะพบอาการเนื้อเยื่อตายเป็นวง ถ้าอาการรุนแรงถึงและลำต้นจะเปลี่ยนเป็นสีดำ เหี่ยวเฉา และตายในที่สุด	ระบาดของโรคได้โดยพบสารกำจัดแมลงพาหะนำโรค ดังนี้ - แมลงห้วยขาว ได้แก่ สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฟโนไพรพาทริน 10% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร - เพลี้ยอ่อน ได้แก่ สารฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร - เพลี้ยไฟ ได้แก่ สารอิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งามะเขือขาว ตาลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงปลูกมะเขือเทศ 7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไป

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือเทศซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค
	3. มะลิ	ระยะออกดอก	หนอนเจาะดอกมะลิ	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นพองเดี่ยวๆ สีเหลืองบนกลีบดอก หรือถ้าบนกลีบเลี้ยงดอก และยอดอ่อนเมื่อฟักเป็นตัวหนอน จะเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในดอกทำให้ดอกเป็นรอยชำ เปรียนเป็นสีม่วงเหี่ยวแห้งและร่วงหล่น	เมื่อพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลงฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	4. ถั่วลิสง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรสใบจุดสีดำ (เชื้อรา <i>Cercosporidium personatum</i>)	ในระยะแรกพบใบที่อยู่ด้านล่างพบแผลจุดสีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม รูปร่างค่อนข้างกลม ขนาดไม่แน่นอน ขอบแผลอาจมีวงสีเหลืองล้อมรอบ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายขนาดมากขึ้น ใบเหลือง ขอบใบบิดเบี้ยว ใบไหม้เป็นสีน้ำตาลดำและร่วงก่อนกำหนด โรคจะลุกลามขึ้นสู่ใบด้านบน บางครั้งอาจพบอาการของโรคใบไหม้ ใบ ลำต้น และหัวฝัก	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เบนิไมล 50% WP อัตรา 15 – 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 20 – 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 – 10 วัน 2. หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรทำลายซากถั่วลิสง โดยการไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุโรค 3. ไม่แปลงที่พบการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคใบจุดสีน้ำตาล (เชื้อรา <i>Cercospora orachidicola</i>)	ในระยะแรกพบใบที่อยู่ด้านล่างพบแผลจุดสีน้ำตาล ขอบแผลอาจมีวงสีเหลืองล้อมรอบ หากโรครุนแรง อาจพบอาการของโรคบนหูใบ ก้านลำต้น และข้อโคน ทำให้ใบร่วงก่อนกำหนด โรคจะลุกลามขึ้นสู่ด้านบน	การป้องกันกำจัดโรค เหมือนโรคใบจุดสีน้ำตาล
			3. โรคราสนิม (เชื้อรา <i>Puccinia orachidis</i>)	มักเกิดกับใบแก่ด้านล่างของลำต้นก่อนแล้วลามขึ้นด้านบน อาการเริ่มแรกเป็นแผลจุดสีเหลืองซีดต่อมาตรงกลางแผลเป็นตุ่มบุบสีน้ำตาลเข้ม รอบแผลมีสีเหลือง ตุ่มบุบจะขยายใหญ่แล้วปริแตกออก เห็นเป็นผงสีน้ำตาลเข้มคล้ายสนิม เมื่ออาการรุนแรงจะพบแผลกระจายทั่วทั้งใบ ทำให้ใบเหลืองและหลุดร่วง	1. ปฎิบัติตามคำแนะนำของกรมวิชาการ 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คลอโรทาไลนิล 75% WP อัตรา 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ 80% WP อัตรา 30 – 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 – 10 วัน 3. หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรทำลายซากถั่วลิสง โดยการไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุโรค 4. ใบแปลงที่พบการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น

รายงาน

: สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ศวส.เลย ศวส.ชุมพร และ ศวส.ศรีสะเกษ

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก กลุ่มวิชาการ

ผู้กลั่นกรอง

: สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช